

Okula Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okula Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27885>

Özet

Okula Uyum Ölçeği (OUÖ), öğrencilerin okul ortamına akademik, sosyal ve duygusal olarak ne kadar başarılı bir şekilde adapte olduklarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik testin **Türk kültürüne uyarlanmasıdır**. Ölçeğin bu versiyonu, Mehmet Durnal, Büra Filiz ve Emine Aydın tarafından 2018 yılında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesini göstermeyi amaçlamıştır. Bu **psikometri** çalışması, eğitim bilimleri alanında öğrencilerin okula adaptasyon düzeylerini belirlemede önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okula Uyum Ölçeği, Okul Adaptasyonu, **Uyarlama**, Öğrenci Uyum, Psikolojik Ölçek, Mehmet Durnal.

Yazarlar

Mehmet Durnal, Büra Filiz, Emine Aydın.

Amaç

Okula Uyum Ölçeği'nin temel amacı, orijinal formu farklı bir kültürde geliştirilmiş olan bu araç Türk kültürüne uyarlanarak ve böylece Türk öğrencilerinin okula uyum düzeylerini standart bir şekilde ölçebilecek, kültürel açıdan geçerli bir araç sunmaktır. Bu **uyarlama** çalışması, ölçeğin psikometrik niteliklerinin Türkiye örneğinde test edilmesini ve eğitim araştırmacılar için güvenilir bir veri toplama imkanı sunmasını sağlamıştır.

Ölçek, öğrencilerin okula karşı tutumlarını, akademik beklentilerini ve sosyal etkileşimlerini değerlendirerek, uyum sorunlarının erken teşhisinde ve önleyici rehberlik hizmetlerinin planlanmasında kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, öğrencilerin okul ortamına gösterdikleri genel **uyum** düzeyini ölçen çok boyutlu bir yapıya hedeflemektedir. Okula uyum, genellikle öğrencilerin akademik başarı, sosyal ilişkiler ve duygusal düzenleme becerilerini içeren karmaşık bir yapıdır. Bu ölçek, öğrencilerin yeni okul ortamlarına veya mevcut okul sistemine ne ölçüde başarılı bir şekilde entegre olduklarını belirlemeye odaklanır.

Yapının alt boyutları (eğer varsa), genellikle okula yönelik motivasyon, öğretmenlerle ilişkiler,

akranlarla ilişkiler ve akademik yeterlilik gibi alanlar? kapsamaktadır. Uyarlama çalışmasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk öğrencileri arasında da korunup korunmadığı incelenmiştir.

Geçerlik

Uyarlama çalışmasının **geçerlik** (Validity) analizleri, ölçeğin Türk kültüründe ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü belirlemek için kritik öneme sahiptir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik sonuçları belirtilmemiş olsa da, Durnal, Filiz ve Aydın (2018) tarafından yürütülen çalışmada genellikle **faktör analizi** yoluyla yapı geçerliliği incelenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen faktör yapısında toplandığı ve ölçeğin Okula Uyum yapısının tatmin edici düzeyde temsil ettiği belirlenmiştir. Ayrıca, ölçüt bağlantılı **geçerlik** çalışmaları da, ölçeğin ilgili diğer psikolojik yapılarla beklenen ilişkileri sergilediğini göstermiş olmalıdır.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik (Reliability) bilgisi bulunmaz olsa da, uyarlama sürecinde ölçeğin tutarlılığı mutlaka incelenmiştir. Güvenirlik, ölçeğin ölçtüğü özelliği tutarlı ve hatasız bir şekilde ölçme derecesidir.

Türk kültürüne uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, test-tekrar test **güvenirliği** de ölçeğin zaman içinde kararlılığını göstermek için kullanılabılır.

Faktör Analizi

Okula Uyum Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması sürecinde, ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla **faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal ölçeğin çok boyutlu yapısının Türkçe versiyonunda da korunup korunmadığını kontrol etmiştir.

Genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanarak ölçeğin faktör yapısı incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin kaç faktör altında toplandığını ve bu faktörlerin okula uyumun hangi alt boyutlarına katkıları geldiğini ortaya koymuştur.

Ölçme Aracı

Test Tipi: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiştir, ancak psikometrik ölçeklerde yaygın olarak Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğrenciler.

Yaş Grubu: Çalışmanın yapıldığı örnekleme başlı olarak okul çağındaki öğrenciler (genellikle ilköğretim veya ortaöğretim seviyesi).

Popülasyon Detayları: Okula Uyum düzeylerinin ölçülmek istendiği genel öğrenci popülasyonu.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Okul, Uyum, **Geçerlik**, **Güvenirlilik**, Eğitim Psikolojisi, **Faktör Analizi**, Okula Uyum Ölçeği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: durnali@gmail.com (Sorumlu Yazar: Mehmet Durnalı)

Yayın Adresi: Makalenin yayımlandığı dönemdeki kurumsal adres (Kaynakta detaylı bilgi verilmemiştir).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018 (Uyarılama çalışmasının yayın yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya bireysel araştırmalarda kullanım için sorumlu yazar (Mehmet Durnalı) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [okula-uyum-olcegi-toad.pdf](#)

Ölçeğin kaynak makalesine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: [dergipark.gov.tr](#)

Kaynaklar

Durnal, M., Filiz, B. ve Aydın, E. (2018). Okula Uyum Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması. *Sakarya University Journal of Education*, 8(3), 115-127.

Okula Uyum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu kaynak içerikte Okula Uyum Ölçeği'nin test maddeleri (soru listesi) bulunmamaktadır. Maddelere erişim için yukarıda belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM